

Folium Cxii.

Dicitur rex eterne glorie, et sic angeli semper assistunt in ecclesia. ut orationes suae deliciae accipiant de ore hominum et portent in conspectu dei. quare dicit psalmus. In conspectu angelorum psallaz tibi, et alibi. Dirigatur domine oratio mea sicut incensum in conspectu tuo. et hoc tangit in secundo psalmi ibi. Angeli ciues reges. Tercio nota. rex glorie ingreditur templum istud quando myste- rialiter macratur et offertur in oblatione deo patri in specie panis. de tamen pane loquitur psalmista. Et panis eorum hominis consuminet. Item nota in sancta ecclesia est remissio peccatorum. ut legitur tertio Regum. quod cum Salomon consummasset edificium templi sui declinavit genua sua. et orauit domini dicens. Domine si conuersus fuerit populus et orauerit in loco isto. tu exaudies in celo domine et propicior es ei. unde templi dominici vocatum est ut in eo inuocetur nomen domini et peccata populi ex intercessione Iesu christi remittantur. ergo cantatur merito sancte trinitatis et gloria sempiterna. Amen.

Intrit ad virginem non quemuis angelum sed fortitudinem suam archangelum amatorum hominis

Noceat aliud canticum superadditum. ad laudem et reverentiam beatae virginis Marie compositum. et sunt plura cantica talia que per ordinem sunt declaranda. Et dividitur hoc psalmus canticum principaliter in duas partes. In qua prima autor declarat annuntiationem beatae virginis quoniam fuit angelum salutaria. In secunda alloquitur personae que huic annuntiationi assuerit. Secunda ibi. Exi qui mittitis. Prima pars subdividitur adhuc in duas partes. In prima facit quod dicit est. In secunda declarat quare ab isto angelio et non ab alio fuit salutaria. Secunda ibi. Forte expediat dicens (amator hominis). i. deus amans hominem (non mittit). i. dirigit (quemuis angelum). i. quilibet nuncius (ad virginem) scilicet Mariam (sed) se mittit (quam fortitudinem archangelum). i. gabrielem qui fortitudo dei interpretatur.

¶ Noceundum quod scribitur in canticis cantorum. Introductus me rex in cellaria sua et ordine uit in me charitatem. In quibus verbis beata virgo Maria dupliciter commendatur. Primo ratione obumbrationis spissitudinis eius cum dicit. Introduxit me rex regis. Secundo ratione intime charitatis ibi. ordinavit in me charitatem. De primo dicit in cantico Sub umbra illius quem desiderabam sedi. De illo dicit beatus Gregorius. Beata virgo dilexit filium ex toto corde. id est dulciter. ex tota anima sua. id est sapienter. ex tota mente sua. id est memoriter. ex omnibus viribus suis. id est fortiter. unde et filio suo in morte firmiter adhaesit. quare beata virgo pluribus rebus comparatur. scilicet aurore. lune. soli. et castrorum aciei. Omnis enim necessarum est presidium eius. nondum conuersis ad fidem est luna. quod eorum errorem luce sue miseratione illustrat. Incipientibus aurora ad bene agendum eos paulatim informans. Proficientibus et perfectis est sol. dum eos exemplo sue puritatis irradiat. Impugnatissima dyabolo est quasi castrorum acies dum eos ab insidiis eius protegit et liberat. et sic omnes pie viventes tunc sunt per virtutes virginis gloriose. ideo merito haec sequentia in laude et gloriam eius est apostolata. ¶ Pro terminis nos

De beata virginine

ea quēuis est nomen habens secūdam declinationē pnominis . et pōne
a nomine quem et a syllabica adiectione vis

Fortem expedit pro nobis nūciūm nature faciat ut preciu/
dium in partu virgīnis

Nic autor redit rōnes quare deus misit archangelū di. **P**ropterea
misit deus gabriēlē fortitudinē suā. vt (expedit). i. mittat (fortem nūciū)
id est potenter (pro nobis) scz hominibz (vt) scz fortis nūciūs (faciat p̄
iudicū) i. ipedimentū vel p̄trarietate (nature) scz humane (in partu virgī
nis) scz marie. ipa em p̄tra nature cursum virgo manēs pepit filium.

Naturam superat natus rex glorie. regnat et imperat et zima
scorie tollit de medio **S**uperbientium terat fastigia. colla
sublimū calcet vi propria potens in prelio

Rex glorie). i. xp̄o filius dei (natus). i. genitus (supat). i. excedit. na
turā scz oem (regnat). i. gubernat scz oia (et impat). i. p̄cepit scz oib (et tol
lit). i. remouet (zima). i. fermentū (scorie). i. imūdicie (de medio) scz mudi
et (terat). i. p̄terat (fastigia). i. altitudines (superbientiū) et rex glorie (po
tens). i. valens (in plio). i. in bello (calcet). i. depimat (colla). i. capita (sub
limū). i. subbientiū (pp̄ia vi). i. virtute et potestate

Foras ejciat mūdanum principem. matremq; faciat secum
participem patris imperij

Objiciat). i. expellat (mūdanū p̄ncipē). i. dyabolū (foras. qz) p̄z (faci
at matrē) scz mariā (secū). i. in se (p̄ncipē). i. p̄cē capiente (imperij). i. regni
(patris) scz celestis **N**otandū. teatrus Bre. Et sup hoc eran. **D**missus
est angelus gabriel ad **D**arīa. nccarū fuit vt iste angelus. q̄ fortitudo dei
interpeal. ad virginē mittret. de qua rex fortissimus nascere. q̄ decur ut
fortis forte p̄conizaret. **N**ā fin phm. **O**mne sile aplaudet suo sil. **S**e
cūdo nota. autor in hac sua declarat fortitudinē dei esse manifestā in ser.
Primo in trasgressu cursus naturalis. ipse em in partu suo fecit nature p̄
iudicū. videlz vt vgo parceret. **H**ec em fortitudo p̄figurata fuit p̄ portā
Ezechiel. q̄ semp clausa p̄ma sit. **S**ed o p̄z fortitudo deum purgatiōe pec
ator. q̄ potens erat deus soluere debita q̄ duduz fuerūt humano generi
affixa. et hec fortitudo designata est in Apoca. vbi dī. dign⁹ es dñe accipe
libri et apire signacula ei⁹. **L**e ḡ dī beat⁹ Aug⁹. q̄ de⁹ vidēs viciū cōtra
dñi in huana natura fieri voluit hō p̄tra natura. **T**ercio fortitudo ei⁹ p̄z
in b̄ q̄ p̄truit supbieres et fastidiosos. qd̄ p̄figuratu fuit i li. **M**icha. qn
iudas macha. cu paretribz et filiis israel magna multitudinē paganoz occisi
dit. ipē xp̄s iudas macha. q̄ sua vture oēs supbieres p̄truit. q̄ depositus

Foliunt

xxvij

potes desede. et ḡt̄ ps. Dñz formidabūt aduersarij ei? Quarto oñdī fortudo dei in collisione sublimū. q̄ p̄figurata est in li. Regū. qn̄ dauid golā interfecit. Un̄ dauid manus fortis interptat. q̄ quē xps intelligit q̄ superavit golā. Loēs hoīes sublimes in ptinacia cordis pteruientes. et ergo dī Prouer. ix. Bapietia edificauit sibi domūt excidit colunas septē p̄ quā subdit sibi gētes sup̄bōz t sublimū. Et hāc materia. autor rāgit in litera. Quinto fortudo dei patet p̄ vitorā quā fecit q̄t̄ in ligno cruce trumphavit. de qua dī Ambro. Autor pteratis in cruce pendēs in sun̄ gulis negocīs pteratis diuidebat. psecutōne aplis. pacē discipulis. corp̄ indeis. patri sp̄m. h̄gini paronymphū. latroni paracysum. peccatoribz in feniū. crucē xpianis. penitentibz veniā p̄mēdat. t hec erat fortissima vitorā. qua inenūmerabile multitudine dyaboloz devicit. Hecto p̄t̄ ei? fortitudo rōne ascensionis. q̄ p̄p̄iu corpus de p̄gine sumptū sup̄ oēs celos collocauit. Et sic dī Grego. in omel. ascē. Helias legit in curru ascēdisse. ut videlicet apte demōstraret q̄ hō pur⁹ adiutorio indigebat alieno. rea dēpor aut̄ noster nō curru ne angelis subbleuat⁹ legit. q̄ fecerat oīa sup̄ om̄ia sua virtute ferebat. • Pro terminis nota. syma bīm aliq̄s fuit noī montere declinationis neutri ḡnūs. t declinabīf sicut pascha. Sed expedit ē verbi transī q̄t̄ iugationis. t sc̄at liberare vel exsoluere q̄si extra pedīam ponere. t trāponit hic. p̄ mittere. Sz subiens ē partcipium derū uarum a verbo sup̄bōz q̄d est simplicis figure. Sed ejcio est verbū transī compōsum ab e et lacio mutando a in i.

Et qui mitteris. hec dona dissere. reuela veteris velamē littore virtute nūcij.

Nic autor alloqt̄ur psonas q̄ in annūciōne fuerūt presentes. Nā ibi sicut p̄p̄is tam̄q̄ a patre missus. ibi etiā fuit angel⁹ tan̄ salutās. ibi fuit xgo maria tan̄ salutata. Et dividit in duas pres. In p̄ma facit hoc qd̄ dicit̄ est. In sc̄a sp̄ealiter p̄mēdat beatā p̄gine. Sc̄da ibi. Audit t suscipit. de cens p̄mo sic tu (xgi) sc̄z de celo t venis (qui) sc̄z gabriel (mitteris) sc̄liceet a deo. tu (dissere). i. edissere t expone (hec dona) sc̄s incarnationis filii dei. sc̄z t tu (reuela). i. manifesta (velamen). i. regmen (veteris littore). i. vere ris testamēti (virtute). i. p̄ virtutē (nūcij). i. filii dei missi in hunc mūquim.

Accede nūcia dic aue couinus dic plena gratia. dic tecū dominus. et dic ne timeas. Virgo suscipiens dei depositum

in quo perficiens castum propositū et votum teneat.

Gabriel (accede). i. a propinquā (nūcia). i. amūcia. sc̄z filiū dei. tu (dei couinus). i. statim vel ipse (ave). i. sis sine ve. tu (dic plena) id est repleta (grā) sc̄z diuina. tu (dic domin⁹). i. fili⁹ dei s̄c̄ sit (tecum er dic ne timeas virgo sc̄s maria (suscipiens). i. accipiens (depositum) id est thesaurum. sc̄s filii dei patris (in quo). i. deposito (perficiens). i. c. i. cōplēs (castū p̄positū). i. casta intēcōne (t tu p̄go teneas). i. serinas (votū). i. desideriū. i. castitatis

c iii

De beata virginine

Notandum q̄ in littera autor alio queruntur tres personas que fuerint in annunciatione beate virginis. Rationē istius assignat br̄us Grego q̄ p̄ trea tres persone fuerūt ut testimonium incarnationis posset verificari. q̄ in ore duorum vel trium stat omne testimonium. Secundo nota. autor in littera tangit totā materiam annunciationis que habet. **L**u. pmo. **I**llissus est angelus gabriel a deo in cuitate galilee cui nomine nazareth ad h̄gines despōsatā viro t̄c. **E**t ingrediens angelus ad eā dixit. **A**ve grā plena dñs te cū b̄dicta tu in mulierib⁹. **Q**ue cū audisset turbata ē in sermone eius cogitabat qualis esset ista salutatio. **E**t ait angelus ei. **N**e timeas maria inuenisti em̄ gratiā apud deū. **E**cce p̄cipes et p̄aries filiū et vocabis nōm̄ eius ielum. **D**ixit aut̄ maria ad angelum. **Q**uō fieri istud qm̄ vix non cognosco. **E**t respondens angelus dixit ei. **S**p̄us sanctus s̄gueniet in te et virtus altissimi obumbrabit tibi. **T**unc dixit beata virgo. **E**cce ancilla domini fiat mihi scđm̄ verbū tuūm. In his verbis creditur beata virgo si lum conceperit. **I**tem nota. dicitur in littera et votum teneas. **E**nde dicitur beatus Grego. q̄ duplex fuit votum beate virginis. unum in corde reliquū in voce. Beata virgo votum fecit in templo q̄ virginitatē suam vellere deo se sacrare. ppter hoc sacerdos templi fecit anxiatus. q̄ in veteri legi matrimonium preferebatur virginitati. **P**ed quia votum vouerat considerauit hoc non esse frangendū. **S**ed secundūm votum fecit cum ore. et cum viro suo Joseph castitatem conseruare promisit. **I**tem nota. ex q̄ hic sit mentio de angelica salutatione tunc est sciendum. q̄ angelus in salutatione beate marie virginis sex fecit. **P**rimo reuerenter eam salutavit dicens. Ave gratia plena dominus tecum t̄c. **S**ecundo excellenter eam confortauit dicens. Ne timeas maria. **Q**uarto legationem suam diligenter compleuit dicens. Ecce p̄cipes et p̄aries filiū. **Q**uinto modum legationis sue diligenter composuit dicens. **S**p̄itus sanctus superueniet in te et virtus altissimi obumbrabit tibi. **S**exto p̄uez nascēdo p̄medauit et de scriptis dicens. Ideo q̄ et quod ex te nasceretur sanctū filius dei vocabitur. **I**tem nota. Ista oratio que dicitur angelica salutatio tres habet partes. **P**rimā partem incepit angelus gabriel dicens. Ave gratia plena dñs tecū benedicta tu in mulierib⁹. **S**ecundām partem appositū elizabet dicens. Et benedic̄tus fructus ventris tui. **T**ertiam partem adiunxit ecclesia ob reverentiam beate virginis apponēs hoc nōm̄ **D**aria. **I**tem nota. Ista angelica salutatio commendabilis redditur ex quattuor. **P**rimo ex auctoritate illius a quo missa est. sc̄z a deo. **S**ecundo ex nōncio per quē transmissa est. quia per angelum gabrielem. **T**ertio per personam ad quā transmissa est. quia ad beatam virginem mariā. **Q**uarto p̄ modum commendationis. angelus em̄ salutando mariam ipsam tripliciter commendauit. **P**ri mo penes gratiam conuersationis dicens. gratia plena. **S**ecundo penes rogariū gratie singularis dicens. benedicta tu in mulieribus. **P**ro terminio nota. Dissero est verbum transītiū tertie coniugatōis et significat manifestare. **I**tem differunt cominus et eminus. vii. **E**minus ad longe. sed cominus ad prope spectat.

Folium ccciiii

Audit et suscipit puella nūcium. credit et concipit et parit filium. sed admirabilem. **C**onsiliarium humani generis et deū fortium et patrem posteris in fide stabilem.

Nic autor commendat beatam virginem in ratione credulitatis dicens. (puella) id est virgo maria (audit et suscipit) id est percipit (nūciu.m) id ē annūciationem angelicam (credit) scz verbis angelī (et concipit) quādo confusum prebuit verbis angelī (et parit) id est gignit (filiu.m) scz iesum christum (sed) p̄o rāmen (admirabilē) scz nominatum (consiliariū hu[m]ani generis) id est christianoꝝ (et deū fortium) scz hominū (et stabilem) id est firmū (patrem posteris) id est successoribus (in fide)

Luius stabilitas nos reddat stabiles. ne nos labilitas munī dana labiles secum precipitet.

(Luius) scz patris (stabilitas) id est firmitas (reddat nos) scz homines (stabiles). i. fortes (ne) i. vt non (mundana labilitas). i. instabilitas (precipitet) id est cadere faciat scz nos (labiles) id est instabiles homines (secū) hoc est cum mundana labilitate.

Sed dator venie concessa venia per matrem gratie obtenta gratia in nobis habiter. **Q**uin nobis tribuat peccati veniam, reatus diluat et donet patriam in arce syderum.

Implorat xp̄m datorem venie ut nobis remissionē peccatorꝝ concedat p̄ virginem beatam dices. **S**ed p̄ tamē (datoꝝ). i. tributor (venie). i. indulgentia (habiter). i. mozeretur (in nobis) scz hoībus (concessa) id ē dāta (venia) id est remissione peccatorum (per matrem gratie) id est per mariam. ethoc (obtenta) id est consecuta (gratia) scz diuina (qui tribuat) id est donec (nobis veniam) id est indulgentiam (peccati diluat) id est deleat (reatus). i. obligationes ad penas siue reliquias peccatorꝝ (et doner). i. det. scz nobis (patriam) id est eternam vitam (in arce) id est in summitate (syderum) id est celi. **N**otādū. autor in littera rāgi duo. **P**rimo p̄ mptitū dinem credulitatis gloriose virginis marie q̄ statim credidit. auditis verbis angeli domino. et ergo dicit beatus Gregorius. Beata es dei genitrix; virgo maria que credidisti domino. qm̄ perfecta sunt in te que dicra suni tibi. **I**tem Bernardus. Maria que credidit salvatorem mundi suscepit. **S**ecundo tangitur hic mirabilis operatio iesu christi. **V**nde ipse deus legitur esse mirabilis in sanctis et hominibus. In sanctis. q; per eos multas operationes miraculosas et virtuosas fecit. sicut dicitur. **H**arci ultimo. Signa autem eos qui crediderint hec sequentur. in nomine meo demonia exirent linguis loquentur nouis serpentes tollent. Et ergo dicit psal. **M**irabilis deus in sanctis suis. **H**icō est mirabilis in hominibus.

De beata virginie

Vnde legis de qdā epo quē dyabolus sepe tērauit ac rāde se in formā nulleris transformauit et epō in p̄fessorē elegit dices se eē viginē castam. et p̄p̄ rea de parētib⁹ recessisse. qz noluit despōnsari. s̄z viginatē conseruare. quā ep̄s inuitauit. et dū in mēla sederer cū ceteris sacerdotib⁹ ep̄s dyabol⁹ graui faculo acupiscēte eoz vulnerauit. qd in celligēs angelus dñi in bap̄tismo ei depurat. forma peregrini accepit stās an ianuā epi perijt intromitteri. **Q**d audīes dyabol⁹ dixit. nō intromittat nisi quoddā enigma rū dissoluat. qd cū oīb⁹ placerer dixit dyabol⁹ ministro. **D**ic eī q̄ dicat vbi terra sit alterius celo. qd cū minister dixisset āgelo. **A**ngel⁹ r̄ndit. vbi xps hūanitatē sumptā de viginē sup oēs celos taž peregrinā collocauit. q̄a carnis loc⁹ p̄prie ē terra. qd cū dñi audissent mirabāt de subili rūso. **D**icit īde dyabol⁹ dixit. dicat z nobis vbi de⁹ fecit maximū mirabile. **A**nd qd angel⁹ r̄ndit. in facie homis. inter tot eīn hoies q̄ fuerūt ab initio mūdi. et vscq̄ in fine futuri erūt duo reperiūt nō possunt q̄ru facies p̄ oīa siles cēnt qd cū dñi audiūssent magis mirati sunt de rūso. **D**yabol⁹ r̄ndit. qz tate sapientie ē iste peregrinus dicā sibi occultū enigma qd si soluerit intromitteratur. **D**icat q̄ nobis q̄ est distatia simi throni ad. pfundum inferni. **A**nd qd angel⁹ r̄ndit. altitudinē celi nemo dīmiserat pōt. s̄z h̄ q̄ questionē facit p̄ se tantū spactū dīmēsus ē. s̄cū lucifer et soci sui a celistidine throni vies ad. pfundū inferni. pīcti sūt. **Q**d audīctes dñi signo crucis se munierūt. **E**t dyabolus p̄turbat. fraudib⁹ suis cū magno rugitu disparuit et recebat. **E**cce in secūdo enigmate p̄z qd dīctū est qd de⁹ ē mirabilis in holbo. **P**ro terminis nota. nūciū ē nomē neutri ḡnis. et dī sermo p̄us nō aūt dīctus quem aliquis nūcius exponit. Sed posterus a. um est nomen adiectiū idem qd vltimus deriuatum a ly post.

I Et abundus exultet fidelis chorus alleluia
Regem regum intacte profundit thoros res miranda

Nic autor describit aliud cantū ob laudē et reueretiā viginis marie optatū. Et diuidit in tres p̄tes. In p̄ma p̄medat beatā viginē horando populū ad laude ei⁹. In scđa pre p̄medat beatā viginē historice. In tria p̄te comedat eā p̄pheticē. scđa ibi. **S**icut sy d⁹. tertia ibi. Ialas cecidit. dices (Fidelis chor⁹). i. turba fidelium (exultet). i. gaudet (letabund⁹). i. sills letāti (alleluya). i. patri et filio et spūscro. **C**el sic (Fidelis chor⁹) letabund⁹ exultet. i. decatāt (alleluya). i. illud canticū leticie (res miranda). i. mirabilis s̄cē (thorus). i. leccus (intacte) scđz virginis marie (profundit) id est genuit regem regum id est christum dominum.

Angelus consilij natus est de virgine. sol de stella

Sol occasum nesciēs stella semper rutilans semper clara

Angelus consilij. s. magni. xps (enatus). i. genit⁹ (de virgine) scđz maria (sol). i. xps qui est verus sol. scđz supplevatus (de stella) scđz maris. i. de ma-

Folium CXXV

Via virginis (Sol). i. xp̄s (nesciēs). i. ignorās (occasum) sc̄z sic ppetuē eter
nitatis stella) sc̄z est (semp.). i. om̄i tpe (utilās). i. splendēs (semp.). i. n̄ oī
tpe (clara). i. lucida & fulgida. Notandum symeon ad laudē gloriose vir
gine dixit hec v̄ba Adorna thalamū tuuzy syon. In q̄bus v̄bis br̄a virgo
dupl̄ p̄mendat. primo rōne vite pacifice dū d̄r thalamū. sedo rōne specu
latōis cū d̄syon. A circa primum nota q̄ thalamū h̄z q̄nq̄ p̄ditōes. in q̄bus
veneris beate virginis thalamō cōpatitur. Est enī q̄etus securus mundus
clausus & ornatus ibi etiā custodiēda reponunt. Hic v̄terus virginis glo
riose fuit querus. angelus em̄ in annūciatōe nō inuenit eā in strepitu mudi.
sed in q̄ete thalami. Etia fuit securus. q̄z secura fuit q̄n̄ dixit. quō fieri istō
qm̄ virū nō cognoscō. Itē mūndus castitate corporis & integratōte mētis Itē
fuit ornatus. vii ps. Astitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato circū
data varietate. Itē fuit clausus. vii Ecclie. xluij. Hec porta clausa mas
net. Et alibi virgo in partu. virgo ait partu. & virgo post partu. Item in
cāticis. Oratus p̄clusus est dei genitrix. Itē ibi reponunt custodiēda. vii
in enāgeliō. Māria p̄seruabat oīa v̄ba hec p̄ferens in corde suo. Ecce q̄
liter thalamus cenarus est oīum virtutū varietate. Tēdo br̄a virgo p̄mē
dat rōne p̄cplationis vel speculatorōis. Ubi nota syon interptat̄ specula
tio seu speculū. q̄z sicut mulieres in speculo vultus suos aspicunt. sic aīa si
delis semp d̄z inspicere vitam & p̄uersarōem br̄a virginis. vii q̄druplex est
syon. q̄z virginitatis. vii ps. in plona br̄c virginis marie d̄r. nū q̄d syon di
ctet ho et ho natus est in ea tē. Tēdo est aīa fidelis. vii ps. Benigne fac
dñe in bona voluntate tua syona. in aīa fideli. Tertia est sacramētalis. sc̄z ec
clēa militās. vii ps. Tē deceat hymnus deus in syon. i. in regno celozum.
Tunc ad positiū dic q̄ br̄a virgo d̄r syon. q̄z p̄ciplata est tantas virtutes d̄
bus thalamō p̄patitur. Ideo hec sequētia in laudē ei⁹ & honorē est p̄pilata.
Pro terminis nota. p̄terabūdis est nomē adiectiuū deriuatiū a verbo
letor aris. & fecit similiēm letanti. vii Osus plenū notat. būndus similat
bilis aptat. Sed occasus est nomē quarte declinatōis mas generis deriu
tam a verbo occido prout componit̄ ab ob & cado mutādo b̄ in c & a in i.

Sicut sidus radium profert virgo filium pari forma

Negsidus radio neq̄ virgo filio fit corrupta

Dic autor comparat beatam virginem ad radium solarem cōmendāz
do eam prophētice dicens (Sicut sidus) id est sol (profert) id est producit
(radium) id est splendorem (pari forma) id est simili modo (virgo) sc̄z ma
ria. s̄ profert (filium) sc̄z licet suum christum (Neq̄ sidus) id est sol. s̄ cor
rumpit (radio) id est splendore (neq̄ virgo) sc̄z maria (fit corrupta) id
est violata (filio) id est christo.

Cedrus alta libani conformatur ysopo vale nostra

Verbum ens altissimi corporali passum est carne sumpta

Uta cedrus) talis arbor. sc̄z christus (libani) illius montis (cōfor

De beata virginine

matur). i. coaptas (ysopo) i. tali herbe s. marie (valle nostra). i. in hoc modo (verbū) i. filius dei (ens). i. existens (altissimi). i. dei (et passum) id ē crucis xū. et hoc (sumpta corporali carne) id est humanitate. Notandum auctor in littera tangit duplice comparatione. Primo comparat beatā virginem soli et splendori eius quia sicut sol emitit radios suos et tū no cor rumpit. Sic beata virgo genuit christū. et tamē mansit incorrupta. Item alia est comparatio quia sicut splendor solis pertransire vitrū qd tū no leditur nec offendit sic christus transiit vterū beate virginis que tamē māsit incorrupta. Item alia comparatio sicut sol emitit splendore suū sup sterco ra et inquinata. et tū ex reuerberatione non sordidat. Sic beata virgo maria genuit filium iesu. et tamē pariendo māsit incorrupta. Item alia similitudo sicut sol emitit splendorem suū sup bonos et malos. sic beata virgo peperit filium ut esset redēptor bonorum et malorum. Secundo auctor compare dum ad ysopū. et hoc p nativitatē christi iesu. quia christus in eo q erat filius dei ipse assimilat cedro ppter altitudinem quia nulla arbor crevit in maiore altitudine qd cedrus. Sed p passionem assimilatur ysopo. Vnde yso pus est herba crescens in vallibus p hoc designatur passio christi quā ē in carnē hū in mundo sustinuit tantū in valle misericordie que fuit ei nimis amara. Unde dicit in passione dñi ego qdē plantavi te vineā speciosissimā. et tu facias mihi nimis amara. Pro terminis nota. Cedrus est nomine secundū de declinatione. et est vt dicit Rabanus arbor altissima omnium arborum dñi et regina. est etiam aspectu pulchra semper retinet vires suū. et insip odorifice. cuius odor fugat serpentes et omnia venenosa. Sed libanus est ypsilon uomen montis. Sed ypsilon est herba amari saporis. Et differunt ypsilon et esopus. ym Iyopus est herba. sed esopus dat bona verba. Sed ens pos nitur hic principaliter. et formatur a verbo sum.

Eliaias cecinit synagoga meminit nunq tū desinit cē ceca
Si non suis yatibus credat vel gentilibus sibillinis versibus hec predicta

Dicit auctor commendat beatā virginem ptherice hortando populū ad fidem christianā dicens (Elias) talis ppheta (cecinit). i. pphetauit. s. xpī in inserviū (synagoga). i. congregatio iudeorū vel iudea (meminit). i. recordatur (tame) pro certo (nunq) id est nullo modo (desinit) id est desistit (esse ceca) id est incredula infidelis (Si non credat) id est confidat (suis variis). i. pphera iudaicis (vel) pro saltem s' credat (gentilibus) s' ppheteris s' vel (sibillinis versib) s' de xpo pscriptis (hec pdicta) id est prophe tizata de christo

In felix propera crede vel vetera cur damnaberis gens misera

Hic hortat ad fidem synagogā et iudeos. **C**in felix) s' synagoga (propera) i. festina (crede). i. confide (vel vetera) id est peri. o(misera gens) id est iudicata gens (cur) id est quare (damnaberis) id est vis damnari

Solum Christus

Natum considera. quem docet littera. ipsum genuit puer
pera.

Tu considera id est inspice natum id est christum (puerpera) scz beatissima virgo maria (genuit). i peperit (ipsum) scz iustum (quem littera) id fala
era scriptura (docet) id est testatur. **N**otandum primo autor tangit hic in
littera triplice prophetiam qd quam natus christi est prophetizata. **P**rimo
tangit prophetiam **E**siae. in qua dicit. **E**cce virgo concipiet et pariet filium. et
voca te. **I**nde huic prophete iudei credere noluerunt. et ideo hoc articulo
hodie damnantur. **S**econdo tangit prophetiam **B**alaam qui fuit gentilis.
cuius alina phibetur fuisse loquula ille dixit. **O**rietur stella ex **J**acob
et colixeretur homo de israel. **T**ercio tangit prophetiam sibille. que duz venie
ad regem **S**alomonem volens ab eo audire sapientiam debuit pertransire flum
um circa piscinam probaticam. ubi lignum quoddam in transitu fuit pos
sum. que dum videret lignum noluit pertransire lignum nec pechibus ceculca
re. **S**ed prophetauit qd in hoc ligno esset passurus rex regum dominus do
minantium. ergo autor in littera dicit. si iudei noluerunt credere prophetis
iudeorum seu suis prophetis. credant tamen prophetis gentilium. quia
eius incarnatione non solum a iudeis. sed etiam a gentilibus est prophetizat
a. **S**ecundo nota. autor horatur populu infideles ad fidem ad insinuandum
qd fides est multum necessaria ad eternam salutem. **E**t definit sic fm. **I**hes
dorum fides est qua veraciter credimus illud quod nequaquam videre val
lemus. Item beatus **A**ugustinus. Fides est iusticie fundamentum purgans
a peccatis. mentes illuminans. homines reconcilians. spem future remiss
ionum inspirans. **E**t dicit beatus **A**ugustinus alibi. Beatorum fuit ma
ria si profiterendo qd carnem christi concipiendo. **E**t dicit beatus **G**re
gorius. Fides merito non habet ubi humana ratione experimentum prebet
Pro declaratione terminorum nota. **S**ynagoga dicitur conuentus iudeo
rum. **D**ominus est verbum defecrui habens sub voce preteriti significa
tionem presentis et preteriti. **S**ed defini est verbum absolutum. tercie co
iunctionis. compositum a deo et uno. et habet defini vel defini in preterito per
fecto indicari. et significat cessare. **S**ed sybillinus sybillina sybillinus est
nomen adiectuum a proprio nomine sybilla. **S**ed puerpera est nomine femi
ni generis. significans mulierem que puerum parit.

Cerbum bonum et suave personemus illud aue per qd
christi fit conclave virgo mater filia.

Quoniam ipsa beatissima virgo maria omni honore dignissima et multi
triplici laude condigna probatur. ergo autor describit aliud cantum in laud
em beate virginis marie. per quod docet nos salutare beatam virginem
marian angelica salutatione. **O**cto dividitur in duas partes principales.
In prima parte horatur nos ad salutandum beatam virginem. **I**n secunda
parte ponit salutations quibus debemus salutare virginem gloriosam
secunda ibi. Ave regi salomonis. dices primo sic. **N**os christiani persone

De beata virginie

mus). i. decantemus (illud aue) sc̄ annuntiatus per angelos. s̄c existens (suaue). i. dulce (et bonū verbū). i. bona salutatio (p qd̄) sc̄ aue. i. p quā salutarionē (virgo) sc̄ maria (fit cōclauis). i. habitaculū seu cubile. et fit (marter) id est genitrix. et (filia christi) id est iesu

Per quod aue salutata mox concepit secundata virgo dauid stirpe nata inter spinas liliū

Per qd̄ aue). i. p quā salutationē (virgo) sc̄ maria (nata). i. genita (stirpe). i. p genitio (dauid). i. illius prophete. sc̄ ex̄ns (liliū). i. flos (inter spinas salutata). sc̄ salutarōe agelica (mox). i. statim (secundata). i. fertilis facta. sc̄ p virtute sp̄ū sanctis ceperit) sc̄ filiū. **N**otandum dicit p̄s. gloria dicta sumit de te ciuitas dei. In qbus verbis bta virgo commendat duplī. **P**rimo rōne ḡle cum dī gloriosa. **S**ecundo rōne p̄issime defensionis cum dī ciuitas dei. **L**irca primū nota. q̄ beata virgo dī gloriosa tribus de causis. **P**rimo ppter plenitudine gratie. vñ angelus dixit ad eā. Ave gracia plena. vñ de beata maria omnibus sinū gracie aperuit. quare potest de ea dici qd̄ scribitur in ecclesiastico. **M**agnificata est laude et glorifica est in virtute. **E**cundo ipsa dicitur gloriola. ppter pulcritudinē charitatis. **V**nde ipsa loquitur de se p̄sa. Ego mater pulcre dilectionis tuoris agnitionis magnitudinis et sancte spei. quare dī de ea quod scribitur. Ecclesiastes p̄mo. generatio preterit generatio aduenit. terra autem in eternū stat. terra id est virgo maria. De qua terra dicit p̄s. Terra nostra dedit fructum suū. id est maria p̄petit iesum christū. **T**ercio dicit gloriola. ppter plenitudinem humilitatis. de qua dicit in cantico suo. quia respexit humilitatem ancille sue. hanc etiam humilitatem ostendit quando dixit ad angelum. Ecce ancilla domini fiat mihi kīm verbum tuū. et non dixit mater summī regis. quare verbum preassumptū de ea nunciatur. sc̄ gloriola dicitur sumit de te. **S**ecundo beata virgo commendatur ex pietate defensionis. quia ciuitas dei. vnde ciuitas dicuntur quasi ciuiū vñitas. et debet fieri. ppter firmaz defensionis. ut dī p̄s in libro politicoz. **N**at beata virgo sit p̄ia et copiosa in plenitudine precōnis. pater in diversis miraculis. vñ legitur q̄ qdām diues miles et nobilis ordine religionis intravit. q̄ līas nesciuit erubescētes monachū nobilis inter laicos deputare dederūt ei magistrū si forte modicū addiscere posse sed cū diu cū magistro fuisset et nihil q̄ hec duo verba. aue maria didicisset hec diligenter obtinuit. et quicq̄d egit temp̄ dixit aue maria. tandem iste morī ebaf. et in cy miterio cū alijs fratribus sepeliebat. et ex sepulcro eius crevit speciosum liliū. cuius qdlibet foliū habebat aue maria inscriptū. currentes aut oīnes monachi ad tā grande spectaculū sue miraculū. terrā de sepulcro effoderunt. et radicem liliij de ore defuncti. pcedere viderunt. Intellegerunt ergo ut cū illa duo verba cum devotione dixerat dominus cum tantis honorib⁹ illustrauit. ergo autor in sequēcia hotatur nos ut illud aue maria repetamus. **I**tem nota salutatio per quam incarnatio filii dei est nūciara. est verbū bonū et suaue. nā sicut antiquis serpens. i. dyabolus decepit p̄ malā suggestionē et fallacē. p̄missionē. sic bonus angelus Gabriel salutē generis humani marie annunciat per opositum ipsam salutādo p̄mo lenigre salutādo dicens aue maria. **S**ecundo vero afferendo et

Solium xxvij

Hymnus mendando dicēs. grā plena Tercio. certa pmitēdo dicens. Ecce
partes et partes filiū. Ite nota. in hac salutatōe q̄ angel⁹ maria saluta
uit ipse ab ea oēz timorē expulit nā addidit. Ne timeas maria Timuit ei
eua a dyabolo decepta maria q̄o nō. q̄ sibi aue nūcias. Timeat p̄tōres
h̄ maria nō. q̄ grā plena. timeant a deo elongati. h̄ maria nō. q̄ dñs regū.
timeant maledicti. h̄ maria nō. q̄ benedicta tu in mulierib⁹. Item nō a
de hoc q̄ autor dñs. mox p̄cepit. q̄ in uno et eodē instanti post h̄ maria con
sensum p̄b̄is angeli adhibuit dicens Ecce ancilla dñs et c. facta est statim
in ea q̄ sp̄m sanguinī purissimi et gregario et ipsius solidatio et cora
poris xp̄i exemplaris formatio et animatio et vivificatio filij dei. et ergo an
to dñ dixit mox p̄cepit. Pro terminis nota. aue est verbum. defecti
num impatiui modi. Hic autem ponit nominaliter p̄ salutatōe

Aue veri salomonis mater vellus gedeonis. cui⁹ magistr⁹
bus donis laudant puererium.

Hic autor ponit salutatōes cū q̄b⁹ debem⁹ salutare te. x̄ginē di. Si
en voluer̄ salutare te. x̄ginē dic ei salutatōem infra scriptā O (mat). i.
generis (veri salomonis). i. xp̄i t̄su (vell⁹). i. lana (gedeonis. cui⁹) sc̄r̄ mag
ie vel matris (puererii. magi). i. tres reges (laudat̄). i. honorat̄ (trib⁹
donis) sc̄z auro thure et mirra (aue) id est sis salutata

Aue prolem genuisti. aue solem protulisti. mundo laps⁹
conculisti vitam et imperium.

Tu (aue). i. sis salutata. o h̄go maria. q̄ (genuisti). i. peperisti (plez)
o virgo maria. tu (aue) q̄ (protulisti). i. dedisti et pdixisti (solem) sc̄z iustit⁹
te. i. xp̄m. et (protulisti) id est dedisti (mundo laps⁹) sc̄z p̄ peccatum (vitā) sc̄
eternam (et imperium) id est potestatem.

Aue sponsa verbi summi. maris portus. signum dñi.
aromatū virginum. angelorum domina.

O (sponsa summi p̄bi). i. t̄su xp̄i (portus). i. littus (maris. signū dug
mi). i. rubi (virga). i. x̄gula (fumi aromatū). i. vnguentoz p̄ciosoz (dñi)
id est regina (angeloz) sc̄z celestium (aue) id est sis salutata

Supplicamus nos emenda. emendatos nos cōmenda
tuo nato ad habenda sempiterna gaudia.

Nos xp̄iani (supplicam⁹). i. rogam⁹ et supplicis petim⁹ (emēda) id ē
meliora (nos). seducēdo nos a vicis ad x̄tures. et (emēda) i. p̄mitē (nos
emēdatos). i. purgatos (tuo nato). i. tu filio ad habenda). i. possidenda.
(Sempiterna gaudia). i. celestia gaudia. hoc est vitā eterna. Notandum
est salutatio de plurib⁹ figuris p̄pheticis est cōposita. Primum enim tangit

De beata virginine

sapiēntia dei. cū dī veri salomonis. **Vnde** salomon fuit sapiētissim⁹ hominum. t̄ sic p̄ anthonomasiā sapiens dī. t̄ sepius in sacra scriptura p̄o christo ponitur. quē admodum hic etiam ponitur in p̄nī sequentia. **H**ic eundo tangit figura facia p̄ vellus gedeonis de quo dī in p̄. **P**descendit sicut pluia in vellus. pluiae ēm̄ cōparat. q̄ mūndat rigat t̄ fecundat. **S**ic p̄p̄ s̄ saluator humanum genus mundat de peccatis. rigat ad pfectum. fecundat in spiritualib⁹ t̄ temporalib⁹ donis z̄c. **B**ea ta virgo cōparat vellere. vellus ēm̄ sine lesione ab oue sumitur t̄ deo fit vestimentum qd̄ circūdar t̄. p̄ regit hominem. **S**ic beata virgo dī vellus. qd̄ de ea sumitur vestimentum. eo qd̄ de carne beate virginis sumpta est caro christi. vnde Job. **P**elle t̄ carne vestisti me. ossibus t̄ nervis cōp̄egisti me. **S**ed o. qd̄ sicut vellus sine lesione ab oue sumit. **S**ic beata virgo sine corruptio p̄e p̄it t̄ sine dolore peperit christū. **T**ercio. qd̄ sicut vellus circūdat ouem. **S**ic beata virgo circūdedit christum qui ouis dicitur. **Vnde** Ia. **E**cce vir t̄ oriens nomen eius t̄ ipse idē ouis est. **Q**uarto. qd̄ sicut vellus. id est lana quam quis in magna quātitate recipit t̄ eam facilē cōp̄ressionē refudit. **S**ic beata virgo q̄ repleta est plenitudine omnis gratie. quare dīcū ē ei. **A**ve gratia plena. istūm gratiam facili p̄eitio p̄e peccatoribus infundit. **Vnde** Gregorii. **O** homo si scires quātūm valeret ista vox Ave maria. nunq̄ ab ea cessares. **Q**uinto. quia vellus est recurvum seu res curua in se per quod humilitas designatur quam beata virgo sufficienter ostendit quādo dicit. **E**cce ancilla domini. **S**exto. qd̄ sicut vellus suave ē ad te gendūm. **S**ic beata virgo est suavis. quia mater totius pietatis. Item autor tangit in lī. materiam trium regum que sufficienter declarata est ibi. **F**esta christi z̄c. Item lī tangit materiam rubi ardantis t̄ virge. **Z**iron. de q̄bus dictum est sufficienter in sequentia Ave p̄clarā. **T**ro terminis nota. **G**edeon est p̄p̄ium nomen viri tercie declinationis. **S**u suplico est verbum p̄eitorum p̄me coniugationis. t̄ costruit cum dativo. t̄ componitur a sub t̄ plico.

R Odieme lux diei celebris in matris dei agitur me moria. Decantemus in hac die semper virginis marielandes et preconia.

Q Ratione multiplicitis laudis beate virginis autor desribit aliud canticum in honorem eius cōp̄ilatum. **A**tt diuiditur in duas partes. In prīma horatur nos ad laudem virginis gloriose. In secunda dirigit salutationes ad beatam virginem. **S**ecunda ibi. **A**ve domina. dicens (Lux) id est splendor (hodieñ diei) id est presentis diei (agitur) id est peraggitur (celebris) id est solemnis (in memoria) id est commemoratione. (matris dei) id est virginis beate. s. ergo (decantemus) id est decantare decemus (temp) id est frequenter (in hac die) id est in eius cōmemoratio ne (laudes) id est honores (virginis marie) id est beate virginis (et) id ē grām (preconia) id est annūciatōnes laudis

Folium ccvij

Domiis hō om̄i hora hanc adora ac implora ei⁹ patrocinia
Psalle psallenisu toto cordis oris voce rōto que plena gratia

O(ois hō adora). i. inuoca (hanc) scz mariam (om̄i hora). i. om̄i p̄e
(ac). i. etiā (implora). i. inuoca (patrocinia). i. auxilia (ei⁹) scz marie (psal⁹
le). i. decanta. scz huic (Ave plena grā) ista salutatōem. scz qua angel⁹ eaz
salutavit (coro n̄su). i. om̄i conatu (cordis) r̄ (voce). i. p̄ verba (oris) ce
rōto. i. cū desiderio. **N**otandum. scribis in Lanticis Pulcra ut luna r̄.
In q̄o verbis lt. virgo comendat. **V**ii luna h̄z triplice statu. q̄nq; em est
in defectu seu in decursu. q̄nq; semiplena. q̄nq; tota plena. r̄ tunc est pulc
errima. **S**ic lt. virgo fuit in decursu seu in defectu cū in vtero matri cō
ciperetur. **H**z fuit quasi semiplena dum sanctificaref in vtero. **H**z fuit ple
na q̄nq; p̄cepit filiū dei. r̄ tunc fuit pulcerra. **V**ii luna h̄z lumen suū a so
le de nocte. lucet inter planetas terre est p̄pinctor. sole recedente mundus
illuminat. **H**as oēs p̄pretates habuit beata virgo. **H**abuit em lumen a
sole. q̄r a filio suo. q̄r a sole iusticie dī esse sortita lumen oīm gratia. **D**e
nocte plenis vite lucet magnitudine r̄ fortitudine virtutum. quia suos
fideles iradiat. r̄ eis viam veritatis ostendit. **I**tem inter planetas ter
re ē p̄pinctor. q̄r terrēs peccatorib; spūali miseratiōis affectu p̄pinctus
omnib; sanctis accedit. **I**tem sole recedente mundum illuminat. quia
sole iusticie. id est christo. recedente ipsa mundum illuminat optimam et
lucida puerarōe. **E**t quia ranta r̄ plura beneficia beata virgo mundo cō
tulit. ipam laudemus r̄ specialiter in die sabbati. quia ista dies precipue
et specialiter depurata est pro laude r̄ honore virginis gloriose. **A**Item
nota. autor tantū pretendit ex līta. q̄ qualiter homo fidelis semper debet
laudare beatam virginem mariam ad minus semel in hebdomada. scz in
die sabbati. cum ista dies a fidelibus virginim marie sit depuratus ad lau
dandum eam. sed tamē om̄i die et om̄i hora ipa est laudanda r̄ laude dī
gna. quia dicit beatus Gregorius. Nec laudare sufficis. **A**t quia licet hoc
referatur ad christum. tamen etiam potest referri ad virginem mariam. cū
ipa sit digna r̄ dignissima om̄i laude. vt etiam ait beatus Gregorius.
Pro terminis nota. n̄sus est nomen quarte declinatōis ab illo vers
bonitor. r̄ significat laborem in mente.

Ave dñia celoz. inexperienced viri thoz. parens patriis nescia
Secundata sine viro. genuisti more miro genitorem filia.

Dhic dirigit peritōnem ad virginem mariam cum salutatione. **A**c
diuiditur in duo fin. q̄ duplē eam salutat. **S**ecunda ibi. Salve decisa.
dicens primo. **O**(domina) id est regina (celorum) id est polorum (mex)
perita id est incognita (chorum viri) id est que nunq; cognovit virum. et
(parens) id est genitrix (nelcia) id est infixa (parris) id est viri. tu (ane) id
est sis salutata. o maria (secundata) id est fructificata (sine viro) id est ma
rito. o (filia) scz dei. tu (genuisti) id est peperisti (miro more) id est mira
tole (genitorem) id est creatorē.

De beata virginine

Florens ortus austro flante. porta clausa post et ante. via
viris innua Iusa celi rore tellus. fuisuz gedeonis vellus dei/
tatis pluuiia.

Tu es (florens ortus). i. germinans ore. z hoc (flante austro). i. gfa
spissanci. tu es (porta). i. ianua. scz p quā dñs intrauit (clausa). i. reclusa.
(post) s^c partum (z ante) s^c partum. tu es (via innua). i. nō cognita yl in
ulta (viris) tu es (tell^o). i. terra (fusa rore celi). i. pfusa grā diuina. tu es
(vell^o gedeonis fulsum). i. pfusum (pluuiia). i. grā (deitatis). i. diuinatatis.
Notandū. autor dt in lta. iexpia viri thoz. ibi tāgis castitas ygnal
qua oēs sci in assumptōe te. ygini exclaimat dices. Hec ē que nesciuit
thoz p in delicto. Hoc idē artefactus. Bre. dicens. Nō ex virili semine.
hymsticō spiramine pbū dei factū ē caro. **I**te nota. au. dt. mōre miro. g
hoc innuit supnaturalis incarnatio dei. de q dīctū est in sequēria. **E**ya re
colam. circa hūc extū. **D**rabilis natura. z sūt in sequēria. **I**ue pclarā.
ibi. Hinc gentiū. **I**te nota. au. dt. fūla celi rore. ibi tāgis materia. ppheri
caquā nouit **I**sa. vdi dt. **A**periā terra. z germinet saluatorē. yrptz etiā
in fine sequēcie. **C**eli enarrat. ibi. **G**ermē iustū. **I**te nota. au. dt. gedeonis
vell^o. **G**ia qn̄ Gedeon cū pphlo suo eēt pugnat^o. **Z**tra egipciū vidit ex^z
ercitū suū ē debiliore. z psluir dñm qd eēt facur^o. z dixit ei dñs **D**an
ne cū surrexer^o accipias vell^o de agnello mūdo. z pones in capo. z ros de
scendens cader sup ipm. z oīs qd hoc rore fuerit tac^o. erit victor. suo p in^z
raco^z. **G**ia p vell^o intelligit te. ygo. p pluuiā descendente grā spisseti. ve
qūz p pluuiā celestem alpersam in vellere. i. in libertate fuerit puncrus z
repletus ipē erit victor. oīm suo p inimicoz visibiliū z inuisibiliū
Pro terminis nota exp̄us idē est qd pscius. z deriuat pbo exper^o
oz. Inde exp̄us. i. sciens. Inde experientia. i. inq̄sitione. Item nescio a
um est nomine adiectionē deriuatū a verbo nescio is ire. z idē est qd ignarus
vel erroneus.

Salue decus firmamenti. tu caliginose menti desup irradia

Hic iā autor om̄edat te. ygnē ipam salutādo z ad ipam peritoē dis
rigēdo dices. **O** maria. exūs (dec^o). i. splēdor z honor (firmamēti). i. mūs
di. ru (salutē). i. sis salutata (tu irradia). i. illuminata (desup caliginose mēti)
hoc ē illuminata mētes humanas positas in tenebris huius mundi

Placa mare maris stella. ne inuoluat nos procella z tēpe/
stas valida. **M**obilis et inclita mitis z ynica ygo maria ma/
ter misericordie nos adiuua.

O (stella maris). i. maria (placa). i. nob (mare). i. mūdū i q nauigam^o (ne
pcelia). i. iunda^o maloz (z valida tēpestas). i. iper tribulatiōnū (iulat)

Folium CCLX

implicet nos) scilicet homines. **O**(nobilis et inclita). i. gloriosa virgo **D**aria (mritis). i. pia (et unica). i. singularis existens (mater misericordie adiuua nos) in mari huic seculi. **N**orandum auctor appellat beatam virginem matrem misericordie. Unde dicit beatus Gregorius. Si omnia membra essent conuerta in organa linguarum non possent completere expere-
tione benignitatem et Misericordiam beate virginis **D**arie. **V**nde prefiguratum est in quodam miraculo quod quidam iudeus imaginem beate virginis in pariete crucis domus infixam aspiciens interrogavit cui ius esset ista imago, cui dictum est quod esset beatae **D**arie virginis. hoc audiens iudeus dyabolo instigante accepit imaginem et in sacerdota proiecit et pedibus concuscauit cultello faciem eius inscindens. Postea vero turpi et mirabilis more consumptus imago nunc apparuit nisi per longum spaciū temporis quando hoc item euclam sancto homini reuelatum est qui imaginem istam inter sacerdota absconditam inuenient et subleuant. Qui diligenter eam abstergendo secum in domum suam honorifice collocauit. et ad honorem beate virginis **D**arie ex eadem tabula oleum ebubens cepit distillare et perleuerat usque ad hodiernum diem. **Q**uod deus fieri permisit ut nobis intimaret quanto veneracionis digna sit virgo **D**aria. **E**t ergo in hoc miraculo et in alijs prae copiosa misericordia dei genitricis. **M**emento in littera presenti cum precedenti et etiam quibusdam sequentibus postpositis. que sunt de salutatione virginis **D**arie ipsa multipliciter expressa colligunt et laudatur salutare et rogatur ut nobis misericordia sua supereffluens et misericordia subveniat. **Q**ue in salutatione cuiusdam militis evidenter apparet. **U**nde miles quidam habebat quoddam castrum in via communi et transirent in tali via semper spoliabat. attamen beatam virginem quotidie salutabat. **A**ccidit autem quod quando vir religiosus transitus ibidem ficeret. quem statim predictus miles expoliari volebat. vir autem religiosus rogauit militem ut omnes de familia sua ad audiendum verba dei congregaretur. cum autem congregati fuissent dixit nequaquam hic omnes estis. sed aliquis adhuc absit. perquirite diligenter et aliquem inuenietis. **T**unc unus clamans dixit ubi est ipse qui cocus est. pro eo ergo mittitur et in medium deducitur. **C**um autem virum dei vidisset revolutis terribiliter oculis. caput ad instar insani agitabat. nec prope accedere audebat. **V**ir autem sanctus dixit ei. adiuro te per nomen domini nostri Iesu Christi ut dicas quis sis et propter quam causam hic venisti. **L**ui ille respondit. **H**ec adiuratus prout decogor dicam. **E**go enim sum demon qui formam hominis acceperam. et decem et quartuor annis cum his milite sic permanisi. quia princeps noster me huic misit. ut diem qua hic sancte **D**arie salutationem non diceret. diligenter obseruarem et ipsum continuo stranguarem. quacumque enim die illam salutationem dicebat. in ipsum potestate haberem non posui. **H**oc audiens miles. veniam postulasit. et in melius deinde vitam suam mutauit. **U**nde ipse sanctus dixerit demoni. Precipio tibi in nomine Iesu Christi ut statim recedas et amplius talium locum non possideas. nec ulli gloriosam dei genitricem inuocanti nocere presumas. **S**item nota quidam textus habent istum verbum. Nobilis inclita. et de beatis exponit. **O** virgo scilicet **D**aria (nobilis) scilicet existes (et inclita) id est.

De beata virginine

pia (mitis) id est suavis (et unica) id est sola (mater misericordie) scz exi
stens ad nos peccatores apud tuum filium. ¶ Pro declaratōe termino
rum nota. Caliginosus a um est nomen adiectionū deruatur a nomine caligo
qđ idem est qđ obscuritas. Sed de fuḡ est adverbium loci.

Gaude Maria templum summe maiestatis. Gaude
Maria speculum virginitatis. Gaude lux et orna-
mentum glorie. Gaude Maria lex et testamentum gratie.
Gaude Maria que es vera spes veri gaudij.

Nic autor describit aliam sequentiam in qua reuocat ad memoriam
diuersa gaudia beate virginis eam cōmendando ad eam postea peritōne
dirigendo. et he sunt due huic sequentie partes. Secunda est ibi. Gaudi-
um sis nobis. Qd dicit p̄mo sic. O Maria existens (templum) id est sa-
crarum (summe maiestatis) id est omnipotens dei tu (gaude) id est le-
tare. o Maria existens (speculum) id est candor (virginitatis) id est vir-
ginū tu (gaude) id est letare. Maria existens (lux) id est splendor (et or-
namenatum). i. decus (glorie) s. diuine (gaude) scz gaudio eterno. O (ma-
ria) existens (lex). i. institutio. et (testamentum gratie. gaude). i. letare O
(Maria que es vera spes veri gaudij) id est celestis gaudij tu (gaude)
d est letare

Gaudium sis nobis dulcis vultus filij

Salua nos et serua per omnia secula seculorum Amen

Concludendo dirigit peritōne ad virginem gloriosam dicens. tu (sis
nobis) christianis (gau diū). i. solatio (vultus). i. facie (dulcis filij) felicis
tui. o Maria tu (salua). i. saluos fac (nos) scz hoies (et serua) scz nos (p-
omia secula seculoꝝ). i. eternaliter (Amen). i. fiat. Notandum scribit
p̄mo Bacha. vi. Effusit sol in clipeos aureos et montes resplenderunt
ab eis. In quibus verbis ad formitatem huius sequente beata virgo co-
mendatur dupliciter. Primo ratōne electioꝝ et dignitatis. qz mater dei.
Secundo commendatur ex nobilitate. qz amicta veste humilitatis. Unde p-
positio assumpta sic adaptatur proposito. Sol id est christus. effusit. id est
miracula operatus est in clipeos aureos. id est virtutes beate virginis ma-
rie. et montes. i. p̄ores parentes. resplenderunt. i. glorificati sunt ab eis. i.
de virtutibꝫ quibus p̄meruit duplicitē dignitateꝝ. scz filij sui 2ceptioꝝ et enā
parentū glorificatioem. ut bene p̄ ex eo. qz ex theritis beate virginis festū
beate. Inne est institutū solēniter celebrandū. Unā beata virgo inter oīs
virtutes maxime habuit humilitatē. qz ipsa est q̄ omnes p̄firmat. vii. Ber-
nardus. O felix humilitas penitentū. o beata spes p̄tentius potens ea
spud potente. qz facile vincis inimicibilem. qzito tremendum iudicem cōs-

Folium CXX.

veris in p̄fissimū patrem. De secūdo dicitur in symbolo domini ubi dicitur q̄ ex p̄genie regali et sacerdotali voluit nasci. quam beata virgo priuidenter exornauit. et ergo ipsa clipeus aureus nūcupat. q̄ nos defendendo vitam imaculatam auro puriorem p̄seruant et gloriam mūdo. Unde p̄mo Dachus i. Gloria viri peccatoris fiscus et vermis est. hodie extollitur et cras nō inuenietur. ideo vanū est humana laudem appetere. quod perpendens beata virgo soli deo studuit inherere. et si virtutib⁹ plena tantas dignatores promeruit ut non solum ipsa. sed etiam parentela eius sit glorificata. Unde etiam beatus Augustinus commendat eam in virtutib⁹ dicens. Beata virgo Maria fuit valde deuota. habuit sp̄num humilem totum corpus anime et ratione subiectum. Item nota beata virgo dicitur mater gratie qui omnes peccatores solatur. quod bene pater in quodam miraculo. Unde in monasterio beati Petri erat quidam frater qui male vivit. hic aliquando cū quibusdam fratrib⁹ portionem medicinalem p̄ corporis salutē accipiens et post hoc statim sine p̄fessione et sine p̄missione defunctor⁹ est. cuius anima ad infernum per dyabolum ducebatur. qđ certus sanctus Petrus accessit ad dominum Iesum christum oceans pro anima fratris sui. Qui dominus ignoras quid propheta dixit. Domine quis habitabit in tabernaculo tuo et cetera. Qui ingreditur sine macula et operatur in isticam. quomodo potest ergo hic saluus fieri. cum neq̄ sine macula ingressus sit neq̄ ut debuit iusticiam operatus est. Hec audiens beatus petrus venit ad beatam virginem Mariam sciens certissime eius p̄ces exaudiiri. Nam ergo surrexit beata virgo cum virginib⁹ suis precatura sicut ille suū statim christ⁹ dixit. Quid a me petis dulcissima mater cū meis sanctissimis sororib⁹. Qui beata virgo. Pro illa anima ego rogo. Qui christus. Licet nemo posit in meo tabernaculo habitare nisi qui sine macula ingreditur. eamen si tibi placet ut indulgentiam consequatur. concedo q̄ eius anima ad corpus reuertatur. ut de malis actibus penitentia peracta tandem celesti gloria perfruatur. et ille frater de morte resurgens qualiter a porestate dyaboli suffragijs beate virginis fuisset ereptus. omnib⁹ narravit. Et ergo merito mater gratie nūcupatur

Hail maria gratia plena dominus tecuz virgo serena
Benedicta tu in mulieribus. que peperisti pacem ho-
minibus et angelis gloriam. Et benedictus fructus ventris
tui. coheredes ut essemus sui. nos fecit per gratiam

Nicautor subiungit aliud canticū ab angelica salutatōe inchoatum
et beate virginis Mariæ dedicatum. Et dividitur in tres partes. In prima
parte salutar beata virginis angelus. Secundo commendat eam de multitudine
digne gracie. Tercio dirigit petitionē. Secundū ibi. Le collaudet celestis.
Tertia ibi. Ergo maris. dicendo. O Maria. de exaltis (virgo serena). i.
Splēdida (plena). i. repleta (gratia) s̄ dei (aye). i. sis salutata (d̄ns) s̄ sa (secū-

De beata virginine

Cru)s es (benedicta) id est benedictio repleta (in mulieribus) id est inter mulieres (que) scz **M**aria (peperisti) id est genuisti (pacem) id est christum qui est pax vera (hominiis) scz in mundo existebit (et angelis gloriam) id est honor etem (et fructus) id est filius (tui ventris) id est uter (benedictus) s' sit (qui) scz filius (fecit per gratiam) scz suam diuinam (ut nos essemus coheredes sui) id est capaces et participes regni celestis

Concordium scribitur **S**apiens.iii. **O** q[uod] pulra est casta generatio cum charitate. In his autem verbis commendatur beata virgo dupliciter. **P**rimo in pulcritudine cum dicitur. q[uod] pulra. Secundo in castitate. cum dicitur. casta. **D**e primo dicitur **L**anti.vii. Quaz pulra es et q[uod] de cora charissima. Et cantico.iii. Tota pulra es amica mea. Unde pulcritudo beate virginis legitur fusile in tribus. scz in vera dilectione. in humili timore. in iusta cognitione. Unde in libro sapientiae dicitur. Ego mater pulre dilectorum timoris agnitorum magnitudinis et sancte specie. **S**ecundum nota **I**sidorus definir castitatem sic. Castitas est pulcritudo in uiolata. que in quadruplicib[us] commendatur. scz in conubio diuine desponsationis. in privilegio angelice fortificationis. in exemplo humane edificationis. in triumpho dyabolice electionis. **D**e primo dicitur. secunda **C**ho. xi. Delpondi em vos vni viro virginem castam exhibere christo. **D**e se cudo dicit **J**ohannes **C**hristostomus. Castitas est res angelica per quam homines angelis assimilantur. Et quia casti homines specialiter angelis sunt conformes. ideo angelis eius specialiter sunt familiares et obsequiosi. **D**e exercicio dicitur prima ad **T**himo.iii. exemplum est fidelium in verbo. in conuersatione. in charitate. in castitate. Ecce non solum tibi per meritum sed et aliis per exemplum virtus es. si in verbis cautes. in conuersatione honestus. in charitate pius. in fide fons. in castitate nudus es. **H**ec omnia in beata virginis sunt completa. **D**e quarto dicitur in libro **J**udith. Conformatum est cor tuum. eo q[uod] castitatem amaueris. Ecce beata virgo est illa casta Judith quam dominus proper castitatem oinauit. et confortauit contra **O**lofernem. id est dyabolum. de qua etiam dicit beatus Hieronymus. Castitatis eius remunerator virtutem et tale trahit ut iniustum omnibus hominibus vincere **O**lofernem quem nullus vincere potest nisi castus fuerit.

Consecundo nota circa angelicam salutationem. Prima duo verba scribetur. Ave **M**aria. sunt declarata ibi. Ave preclara maris stella et. **T**unc sequitur gracia plena. quia nunc deficit gratia eius. de quanto enim plus dat et auxiliatur. de tanto plus habet dare et auxiliari. quia sicut fons viuis semper emanat et nunc deficit. sed semper fluit et irrigat rotum mundum. **S**equitur dominus tecum. heri fuit. semper fuit. et est in eternum cum ea. quia idem angelus **G**abriel. qui nunciauit ei Jesum. prius annunciauit **I**oachim et Anne q[uod] debet generare virginem **M**ariam et postea beata virgo **M**aria nata fuit. spiritus sanctus obumbravit et custodivit eam ita q[uod] nunquam potuit peccare nec verbis nec opere. **S**equitur benedicta tu in mulieribus. bene ipsa fuit et est in eternum benedicta. quia concepit porneavit et peperit christum a quo procedit salus angelis hominibus. lanceis. et toti mundo. **S**equitur. fructus ven-

Folium cxxxi

tris tuus. quia ipsa tulit nobis preciosissimum fructum. scz dominum iesum christum. et de eodem fructu nos quotidianie quando audiimus missam cu[m] sacerdote satiamur et recreamur. quia sacerdos dicit post communionem quod ore sumimus pura mente capiamus. Ille enim est fructus qui dat nobis vitam temporalem in hoc mundo et securitatem cum angelis in regno celorum.

Per hoc autem aue mundo tam suave contra carnis iura
benivisti nouam prolem stellam solem noua genitura

Hic autor commendat beatam virginem et diversis virtutibus et ex plenitudine misericordie dicens (aut) pro quia o maria (noua stella). scz. maris (genitura) id est paritura (solem) id est filium dei qui sol iusticie dei est (genitrix) id est piperitu[m] (mundo) id est habitaculum in mundo (noua prolem) id est filium (p hoc aue) id est p[ro] istam salutarem (contra carnis iura) id est contra comunem generationis cursum

Tu parui et magni leonis et agni saluatoris christi templum extitisti sed virgo intacta. Tu es floris et roris panis. et pasto

ris virginum regina rosa sine spina genitrix es facta

Contrue (Tu extitisti) id est facta es (templum) id est habitaculum (parvus agnus) id est iesu christi (et magni leonis et saluatoris christi) id est dei (sed intacta) id est immaculata (virgo) tu scilicet maria (es panis) id est cibus (floris et roris) scz gratie o maria (tu existes regina) id est domina (virginum et rosa) id est flos (sine spina) id est sente (es facta genitrix) id est mater (pastoris) id est christi qui est pastor bonus.

Tu ciuitas regis iusticie. tu mater es misericordie. de lacu fecis et miserie theophilum reformans gratie

Construe (Tu scilicet maria es ciuitas) id est habitatio (regis iusticie) id est dei (tu es mater misericordie) id est pieratis. tu es (reformans) id est restituens (theophilum) sic dictum (gratia) scilicet diuine (de lacu fecis et misere) id est damnationis perpetue. Notandum autor in littera apostoli christum leonem et agnum. Ipse enim est leo ratione fortitudinis et parentie. Unde ps. Ecce leo paratus ad predam. ipse enim est leo fortissimus qui pro nobis triumphavit. ergo dicit psalmus in persona christi leonis confringam illos nec poterunt stare cadent subitus pedes meos. Etiam ipse est agnus per humilitatem et taciturnitatem. Unde Hieremias. Et dum male tractaretur non aperuit os suum. Item Ieremia. Quasi agnus innocens ad victimam duxitus est. Secundo nota. autor dicit beata virgo est panis roris et floris. Per hoc intelligitur manna posita in vena aurea reconditum in archa. de quo dictum est prius

De beata virginine

Item nota dicit q̄ beata virgo perduxit theophilus de lacu miserie. id est ab eterna damnatione. **V**nde Theophilus cuiusdam episcopi vice⁹ dominus fuit. qui tam prudenter sub ipso res ecclesiasticas dispensauit q̄ mortuo episcopo omnis populus eum episcopatu dignum affirmaret. ac ille vicecominatu contentus alium in episcopū maluit ordinari tandem ab officio suo episcopus eum depositur. vnde ad tantam impatienciam p̄fuit. vt ad tuam dignitatem recuperandā cuiusdam iudei consilium ex̄ p̄tereret. ille igitur dyabolus aduocauit. Theophilus ergo iussu dyaboli christum ⁊ matrem eius ⁊ negauit. ⁊ christiane professioni renunciauit. ⁊ super hoc cyrographum scriptit. ⁊ scriptū anulo sigillauit ⁊ dyabolo dedit. et sic eius seruitor se subdidit. **I**n crastinū igitur per peccationem dyaboli theophilus in gratiam episcopi receptus ad pristinā dignitatem restituītur. candeñ ad se reuersus de eo quod fecerat valde ingenuit ⁊ ad virginem gloriosam ut sibi in adiutorium veniret tota mente configuit. quādā igitur vice beata maria in visione illi apparens de impietate ipsum redar̄avit. ⁊ dyabolo abrenunciare precepit ac iesum christum ⁊ omne christiæ nūtatis propositum confernare ⁊ eum confiteri iussit. ⁊ sic ipsum in sui ⁊ sibi gratia recuperauit. ⁊ in signum gracie iterum apparens sibi cyrographū quod dyabolo dederat sibi reddidit. ⁊ sup pectus suū posuit ut iam senō seruū dyaboli rimeret. sed per virginem gloriosam se liberatum gauderet. et hoc tangit autor in littera.

Pro terminis nota. **A**ue ponitur hic nominaliter. **S**ed ex eo est verbus habens vim substantiū. ⁊ exponit pro sum ⁊ componeat ab ex ⁊ ito. Item lacus est nomen q̄rte declinationis. ⁊ est idē q̄ receptaculū aquā.

Te collaudat celestis curia. que mater es regis ⁊ filia.
Per te reis donatur venia. per te iustis confertur gratia

Autor commēdat beatam virginem ratione supercelestius. ⁊ post hoc infert petitionem dicens. **O** beata virgo celestis curia id est exercitus celestis (collaudat) id est honorat (te) sc̄z maria (que es mater) id est genitrix (regis) id est christi (⁊ filia. donatur) id est datur (reis) id est peccatoribus (venia) id est indulgentia suae remissio peccator̄ (per te) sc̄z maria (gratia) sc̄z diuina (confertur) id est datur (iustis) id est bonis hominib⁄ (per te) sc̄z mariam

Argo maris stella. verbi dei cella. ⁊ solis aurora

Paradisi porta per quam lux est orta natum tuu; ora. vt nos soluat a peccatis. in regno claritatis. quo lux lucet sedula. collocet per secula. **A**men

Autor infert petitionē beatā virginē dep̄cans. **O** maria existens (stella maris) sc̄z et (cella). i. habitaculuz (verbi dei). i. filij dei (⁊ aurora solis)

Solium regis

Id est christi porta id est ianua (paradisi) scz celestis (per quam) scz portâ
(lux) id est christus (est orta) id est nata (ora tuum natu) id est filium (ve
solue) id est saluiscet nos (a peccatis) id est a criminibus. et (collocer). s.
nos (in regno claritatis) id est in regno celorum (quo) id est in quo (sedu
la lux) id est continuo claritudo. scz dei (lucet) id est splendor (per secula)
id est eternitatem (Amen) id est fiat. **N**otandum plenitudo gratie beate
virginis paret in muliere de qua legitur mirabiliter q ipsa viri solatio de
struta vincum filium habebat. qui quadas vice ab hostibus captus in cu
stodia ligabatur. **Q**uod mater peipiens beatam virginem pro liberatione
ne filii erogabat tandem videns q nihil proficeret ecclesiam in qua erat ima
go beate virginis sola intravit. et coaram imagine stans ipsam alloquebat
dicens **O** maria pro liberatione filii mei tenepe rogaui. et adhuc non subue
niunt nunc pro filio meo imploro patrocinium. sed adhuc nulluz sentio fructu
Igitur sicut filius meus ablatus est ita et ego filium tuum auferam pro fil
io meo. et eum in custodia pro filio meo ponam. et imaginem pueri quam
virgo in gremio habuit auctor. domum abiit. accipiens q imaginem pue
ri ipsam luntheo mundo inuoluit. et in archa reconditam inclusit bonum obit
dem. p filio suo schatere gaudens. **E**cce sequenti nocte beata virgo iu
ueni in carcere apparuit. et ianuam aperiens eum extre fecit dicens. **F**ili dic
matri tue ut reddat mihi filium meum. quia ego reddidi sibi suum. q exi
ens ad matrem suam venit. et qualiter beata virgo eum liberauit enarrat
vit. **I**lla igitur gaudens imaginem pueri ad ecclesiam portans matri redi
dicte dicens. **G**ratias tibi ago domina mea. quia filius meum reddidisti
mihi propter quod tibi volo servire et preceptis tuis obedire nunc recipe
filium tuum que fideliter custodiu

Verteris virgineus thronus est eburneus regis salo
Umonis. Thronus admirabilis dispar et dissimilis vni
uersis thronis

Hic autor ad reverentiam virginis describit aliud canticum in quo tria
facit. **P**rimo comparat beatam virginem mariam ad thronum salomonis.
Secondo comparat eam ad yelus gedeonis. **T**ercio per exclamationes
dirigit ad ipsam petitionem secunda ibi. **S**icut yelus. tercia ibi. **O** sa
nta virginitas. dicens (Virgineus vterus) id est castus corpus virginis
marie (est eburneus thronus) id est de ebore existens (regis salomonis)
sic dicti (admirabilis thronus) id est valde mirabilis (dispar et dissimilis)
id est inequalis et incorruptibilis (vniuersis thronis), i. omnibus thronis

Virgo thronus extitit cui decus presticit tam excellens
summi regis vnicus hunc elegit thronum

Virgo scz maria (excitit) id est existit (thronus cui) scz throno (vni
cus) scz filius (summi regis) id est omnipotens dei (prestitus) id est dedic

De beata virginine

(tam precellens decus) id est tam nobile donum, s' qui elegit) s' prealio
(hunc thronum) id est virginis verum

Dece est sedes gratie, domus pudicicie, sedes summi dei.

In hac sede residet dominus, qui presidet universi.

Construe (Dee) scz maria (est sedes gratie) scz divine (domus) id est
habitatculum (pudicicie) id est castitatis, s' et (sedes summi dei) id est chri-
sti (omnis) scz deus (qui presidet) id est preest (universi regi) id est om-
nibus creatris (residet) id est moratur (in hac sede) id est in illa habitatio.
Notandum, scribit propheta in psal. Thronus eius sicut sol in conspe-
ctu meo. Ita verba possunt esse dei patris de filio loquentis comendando
gloriam matris, dicens thronus eius sit sol in conspectu meo, vnde beata
virgo potest dici thronus dei, et hoc quartuor modis. Ipsi enim est tho-
rus eburneus saphireus nubius et solaris, vnde s'ius Eburn saphirus nu-
bes sol sit tibi thronus. Virgo versata virescens glorificata. Vnde beata
virgo dicitur thronus eburneus propter virginitatem, saphireus pro-
pter sanctam conuersationem in vulgo. De primo dicteur in littera. Vnde
Salomon pacificus interpretatur, et significat christum verum pacificato-
rem, cuius thronus eburneus est beata virgo, et hoc tangitur in littera ubi
dicitur uterius virgineus thronus est eburneus, quia thronus iste de ebo/
re est factus. Ebor enim est animal multum candidum et frigidus et mag-
ne castitatis per quod significatur virgo gloria, quia tota fuit tam ca-
sta mente quam carne, talis thronus talem regem decedat. Vnde Bernardus,
nec decebat deus alia mater quam virgo, nec virginem aliis filios quam deus
quia nec auctor inter filios nec auctor inter matres nasci potuit. De secun-
do dt Ezechiel et aspectus lapidis saphiri in similitudine throni Per tho-
num saphireum beata virgo maria significatur propter celestem et sanctas
conuersationem. Vnde Hieronimus, In ipsa posuit rex thronum suum, quia
concupiuit speciem eius. De tertio dicit. Ecclesi. xxvii, et thronus meus
in columna nubis. Unde beata virgo dicitur thronus nubius, quia sicut
nubes plena vaporibus irrigat et virescere facit animas fidelium. Vnde Anselmus. O scilicet
entia plena et superplena gratia decoris plenitudine respsa virescit omnis
creatura. De quarto dicitur in propositione presumpta thronus eius
sicut sol in conspectu meo. Unde beata virgo dicitur thronus solaris pro-
pter glorificationem quam haber in celis. Unde in libro cantorum dicitur
de ea pulchra ut luna, electa ut sol. Unde Augustinus. Dee est velut
columna speciosa pulchra ut luna, electa ut sol, ianua celi, caput virginis, de-
cis mulierum, et ergo auctor bene dicit in littera quia iste thronus est dissimi-
lis omnibus thronis, quia in eo dominus dominans requiecat.
Pro declaratione terminorum nota. Uterus est nomen masculini
generis, secundum declinationis. Sed eburneus est nomen adiectum, de
riuum a nomine ebur quod significat elephantem. Sed presto est ver-
bum transiunt primum conjugationis compositum a pre et sto.

Folium

XXXVII

Sicut vellus maduit de celesti rore. sic venter intumuit seruato pudore. **N**ec vellus corrūpitur imbre pluiali. nec pudor amittitur in conceptu tali.

Hic autem patet beatā virginē ad vellus gedeonis dicens (Sicut vellus) sc̄z gedeonis (maduit). i. madefactū fuit (de celesti rore) id est gratia et tam non erat corruptū (sic venter) sc̄z beate virginis (intumuit). i. concepit (seruato pudore). i. castitatem. s. vt nec in pceptu nec in p̄tu fuit corrupta (nec vellus) gedeonis (corrūps imbre pluiali). i. aqua pluiali (nec pudor) id est castitas (amittitur in tali conceptu) id est in tali pceptione

Hec est aromaticā ceila creatoris. fertilis et unica medela doloris. **N**ardus odorifera effundit odorem. olua fructifera virga ferens florem.

(Nec) sc̄z maria (est aromaticā cella) i. fragrans habitaculū (creatoris) id est dei (fertilis) id est fructuosa (et unica medela) id est remediū (doloris) id est pene (odorifera) id est redolens (nardus effundit) id est dedit (odorem) id est saporem (fructifera olua et virga ferens) id est portans (florem) id est christum.

Hec vas pigmentarii. regale palecium. domus ē cedrina Angelorum domina. benedicta semina. celorum regina.

(Hec) sc̄z maria (est vas) id est conservatorū (pigmentarii) id est vnguentū (regale palaciū). aula. et est (domus cedrina) i. de cedro exīs (doma angelorum benedicta semina) id ē virgo sc̄z et regina) id est domina (celorum) id est poloꝝ. **N**otandum. autor 2mēdat bīam virginē in diuersis que sibi prophetas ascribuntur. **P**rimo cōparatur ad vellus gedeonis. **U**nde in q̄ dā hystoria teare virginis dī vellus rore maduit dum virgo concipiebat. **S**ed rubus igne caluit qñ p̄go xp̄z pariebat. **S**ed o appellat eā cellā aromatam. **J**uxta illud Eccl. **S**icut cynamomū et balsamū aromatizans odorem dedi. **T**ertio appellar eam medicinam doloris. quia ipsa de misericordia sua omnibus in necessitatibus positis subuenit. **U**nde videntur vicissim disputare mater et filius. et dicit filius ego occidā. **D**arer respondebit Ego viuere faciam. filius dicit. ego percutiam. mater respondit. et ego sanabo. **Q**uarto appellat eam nardum. **U**nde in canticis. **N**ardus mea dedit odorem suū. **I**tem compat eā oliue qd p̄tz Eccl. xxiiij. ubi dicit. ego quasi olua speciosa in campis et quasi plantatio rose in hiericho. **I**tem appellar eam vas pigmentorum. et vnguentorum contētuum. vnde in canticis. **O**dor vnguentorum tuorum super omnia aromata. **T**erciē ipsa eriam vocatur domus cedrina. quod prefiguratum est in templo salomonis quod fecit rex salomon de lignis libani lenigatis quadris et sectis. **A**qua terminis nota. intumeo es ere. est verbū neutrale secūde cōgationis. et sc̄th p̄cipere. **S**ed pigmentarius a um. est nomen adiectivū

De beata virginine

deriuatū a noīe pigmētū qd̄ dicit quēdā potio medicinalis multū vtilis.
O sancta virginitas nostra nescit paruitas te digne laudare
Continet in gremio quem nec celi regio potest sustentare.

Nic autor exclamādo amendat beatā virginē tū hoc dirigit petitiones
ad eam dicens (O sancta virginitas). i. castitas (nostra paruitas nescit)
Id est non scit (te) s' mariam (digne laudare) id ē honorare (tinet) s' maria
ria (in gremio). i. in utero suo. s. illū (quē nec regio celi) id est celestis aula
(potest sustentare) id ē continere.

Tulchriorz syderibz et pre mulieribus cunctis benedicta.
Placa tuū filium et purga fidelium omnū delicta. In te plu
it in te fluit deus suā gratiā. Ergo tue nobis plue gratie cle
mentiam. ad beati tuinati transfer presentiam Et cunctorū
delictorum confer indulgentiam.

T Maria (pulchrior) id est splendoris (syderibz). i. stellis (et bñdicta
pre cunctis mulieribus). i. inter oēs mulieres (placa). i. mitiga vel exora (tuū
filii). i. iesum xp̄m (et purga). i. misericordia (delicta). i. peccata (cūm fideliū). i.
hoīm (deus). i. oīpotēs (pluit). i. rozauit (in te. et fluit). i. infudit (in te) s̄c
maria (suā gratiā ergo) tu (plue nobis). i. in nobis (clementia). i. misericor
diā (tue gratie) tu (transfer). i. duc nos (ad pñtiā tuī beati natū). i. filij (Ec
confer). i. da. i. nobis (indulgentia). i. remissionē (cunctoz delictoz). i. om̄
peccatorz. **N**otādū au. agit hic in Ira imminentiae dei tū dicte quē nec
celi regio tē. vnde Virgo. confirmat hoc idem qd̄ dicit. sancta et immacu
lata p̄ginitas qd̄ te laudibz reñctā nescit. qd̄ quē torus nō capi orbis in
eua se clausit viscera. Hoc idē restat qdā metrisca dices. Continet in gre
mio celum terramq; regente. Virgo dei genitrix p̄ceres comitatur her
les. **H**ecō no. autor. dt. in te pluit suā grām. p̄ quā brā Virgo grā plena
nūcupat. **V**ni plenitude grē patet in qdā languido q̄ habuit vnu pedē ar
dente. q̄ casu ad ecclesiā sc̄e Virginis venientis sanitatis grām cu rotō mētis
affectu desiderabat. cūq; d̄rūs ibi moreres. nec sui desideri qd magnū
vel modicū impetrasset pedē separavit a crure. voluit enim pede porius care
re qd̄ oībū diebū vite sue ardere. Post multū vero tpi spaciū dēpcādo vo
ce lachrimabili dixit. Deu me miser. doleo q̄ fac̄ sum aduena o beatis
ma dei genitrix. cūq; talia ab eo fuissent. placa naturali sopori dedit̄ reç
uit. et cu dormiret venit brā Virgo leniter ab s̄c corpis lesionē eū tāgēs ipm
a sua infirmitate sanauit. **E**cce quanta plenitude gracie in beata virginē
redundat. **I**tem nota. maria exaltat̄ sūg omnes choros angeloz. quia
de ipsa cātar ecclā exaltata es sūg oēs choros āgeloz. sancta dei genitrix
Igit̄ ut nos in valle hui⁹ misericordia exaltari valeamus in futura patria. ipaz
sequamur et eius vestigia in quibz puenire valeamus et possimus vitam
glorie. Quā nobis conferre dignetur Jesus christus dei fili⁹ in secula
seculoq; benedictus. **A. D. E. T.**